

Voorafgaand aan de verkiezingen heeft de Studiegroep Begrotingsruimte, de belangrijkste financieel-economische adviesraad van het kabinet, berekend dat er deze kabinetsperiode 18 miljard bezuinigd moet worden om de overheidsfinanciën weer op orde te krijgen. Dit is belangrijk voor onze economie. Het kabinet heeft in zijn Regeerakkoord een pakket bezuinigingsvoorstellen voorgesteld inclusief enkele lastenverhogingen. Per saldo leveren deze voorstellen 18 miljard op, hetgeen door het Centraal Planbureau is nagerekend. Hierover is ook met de Kamer gesproken: het CPB komt op hetzelfde EMU-saldo effect uit als het Regeerakkoord.

Er is een verschil tussen bezuinigingen op uitgaven en lastenverhogingen en binnen lastenverhogingen een verschil tussen wel of geen belastingen, dit komt omdat de officiële definitie van lasten breder is dan belastingen. Beide zijn goed voor het terugbrengen van het tekort, maar dit kabinet heeft er voor gekozen om vooral te bezuinigen. Dit kabinet wil een kleinere, maar ook efficiëntere overheid. Daarmee voorkomen we dat de belastingen moeten stijgen. Minder overheidsbemoediging en lagere belastingen bevorderen het economisch klimaat, moedigen ondernemers aan banen te creëren en stimuleren mensen om zich op de arbeidsmarkt aan te bieden.

Waarom moeten we eigenlijk zoveel bezuinigen? Door de economische crisis is er een groot gat geslagen in de belastinginkomsten van het Rijk terwijl de uitgaven doorgroeiden. Daarnaast stijgen door de vergrijzing onze zorgkosten fors, maar bijvoorbeeld ook de kosten van de AOW. Extra reden om dat gat in de begroting onder controle te brengen.

Tot slot kunnen we ons niet lang veroorloven om tekorten van 5 of 6 procent te hebben. De financiële markten straffen dat bovendien genadeloos af, dat hebben we gezien aan Griekenland en Ierland. Het feit dat Nederland zo'n lage rente betaalt op Nederlandse staatsschuld, komt omdat we altijd onze overheidsfinanciën op orde hebben gehouden. Om dit ook zo te houden voor toekomstige generaties, zijn extra maatregelen nu noodzakelijk.

Van de gevolgen van de economische crisis en de bezuinigingen zal iedereen iets merken. Dat heeft dit kabinet nooit onder stoelen of banken gestoken. Waar het kabinet ook altijd eerlijk over is geweest, is dat 18 miljard bezuinigen geen eenvoudige opgave is. Voorlopig is er geen reden om te twijfelen aan de opbrengst van 18 miljard.

Meer gedetailleerd:

- Het kabinet houdt vast aan twee jaar nullijn voor de alle werknemers in de collectieve sector, overigens nadat bijvoorbeeld de Rijksambtenaren in de periode 2007-2010 een ruime loonstijging van circa 3% per jaar hebben gehad.
- Bezuinigingen rond de fiscale aftrekbaarheid van pensioenpremies ("Witteveenkader") heeft het kabinet juist behoedzaam ("netto contante waarde") ingeboekt, omdat er dalende inkomsten in de toekomst tegenover staan.
- Het kabinet heeft er niet voor gekozen om, zoals het CPB oorspronkelijk gepresenteerd heeft, het eigen risico in de zorg op te laten lopen tot 775 euro per persoon. Dat betekent wel dat de zorgpremies verder zullen stijgen; hier staan echter ook evenveel hogere zorguitgaven voor ons allemaal tegenover.
- Het vorige kabinet heeft tijdens de kabinetsformatie, en in nauw overleg met de onderhandelaars van de huidige coalitie, al een eerste tranche van 3,2 miljard bezuinigd. Deze 3,2 miljard is onderdeel van de totaal benodigde 18 miljard en is door dit kabinet nader uitgewerkt.